

O kontrole - 6. Klasifikačné kritériá kontroly :)

Kontrola je klasifikovaná podľa rôznych kritérií a prístupových metód, prostredníctvom ktorých možno vykonať rozlišovanie typov kontrolných činností, čiže klasifikáciu procesu kontroly. Požiadavky na výkon kontrolnej činnosti možno považovať za východiská jej klasifikácie. K fundamentálnym požiadavkám na kontrolu patria nasledovné^[1]:

Objektivita

- Ide o požiadavku kladenú na kontrolu v záujme pravdivého zistenia status quo, ktorá smeruje k zisteniu skutočného stavu predmetu kontroly. Jej obsahom je nevyhnutnosť posudzovania predpokladaných skutočností so skutočnosťou z pozícií neutrálnosti kontrolovaného subjektu.

Odbornosť

- Sumarizuje požiadavky na kvalifikované kreovanie personálneho manažmentu kontrolných orgánov. Pri tejto podmienke sa vyžaduje vzdelanie, morálny profil, skúsenosti, bezúhonnosť a permanentné vzdelávanie.

Rozhodnosť

- Kontrolný proces musí byť vedený metodicky, rozvážne, plánovito, takticky, rýchlo. Vyžaduje sa vysoká miera profesionality práce kontrolórov s potrebnými informáciami.

Včasnosť

- Potrebná je včasnosť začatia kontroly a včasnosť sformulovania záverov, vydania rozhodnutí a neodkladnosť aplikovania návrhov, záverov kontroly.

Hospodárnosť

- Požiadavka na vykonávanie kontroly takými subjektmi, postupmi, metódami a prostriedkami, ktoré garantujú vysokú mieru efektivity kontroly, aby nevznikali zbytočné materiálne a finančné náklady, ako tie, ktoré sú na úspešný výkon kontroly nevyhnutné.

Operatívnosť

- Požiadavka, ktorá podporuje prispôsobenie sa meniacim podmienkam, meniacemu sa stavu predmetu kontroly, správaniu kontrolovaného subjektu.

Zákonnosť

- Podmienka dodržiavania ľudských práv kontrolovaných osôb. Nedovolenosť výkonu kontroly v rozpore s platnými právnymi predpismi, umožňujúca objektu kontroly využiť právo napadnutia výsledkov kontroly. Nedodržanie požiadavky môže vyústiť do neplatnosti a neaplikovateľnosti stanovených záverov, nepoužiteľnosti zistených poznatkov. Porušenie zakladá až nepoužiteľnosť a neplatnosť kontroly.

^[1] KRÁLIK, J. - KÚTIK, J. 2013. *Kontrolný systém a jeho subsystémy vo verejnej správe (základy teórie)*. s. 157-158. s. 90-91.